

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2125/2021
16.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Д. Папулић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за производњу, трговину и услуге „Coopservice Bmk“ д.о.о. Стара Пазова, чији је пуномоћник Драган Ђурић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости споразума о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3448/20 од 06.04.2021. године, у седници одржаној 16.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3448/20 од 06.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови П1 71/18 од 09.09.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство споразум о престанку радног односа број .. од 27.03.2018. године, закључен између тужиле и туженог и да се обавезе тужени да је врати на рад. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 165.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3448/20 од 06.04.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази

по службеној дужности. Указивање на потпуно и непотпуно утврђено чињенично стање није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је на основу уговора о раду од 01.10.2016. године, засновала радни однос на неодређено време код туженог и обављала је послове „...“. Тужилца је 27.03.2018. године, потписала Споразум о престанку радног односа у канцеларији ББ, запослене на пословима стручног сарадника за правне послове и у њеном присуству. Приликом потписивања споразума тужилци је ББ објаснила шта подразумева потписивање споразума, али тужилца није потписала обавештење о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености. Споразум тада није био потписан од стране законског заступника туженог, па је тужилци речено да по споразум дође касније истог дана. Утврђено је да је тужилца након што је директор потписао предметни споразум 27.03.2018. године, рекла да се предомислила и да не жели да раскине радни однос, па су јој обавештење и споразум послати поштом. Из садржине Споразума о престанку радног односа утврђено је да је постигнута сагласност да тужилци престаје радни однос са 27.03.2018. године, да ће јој све неисплаћене зараде, накнаде зарада и друга примања која је остварила до дана престанка радног односа бити исплаћена најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа те је констатовано и да је тужени писаним путем обавестио тужилцу о остваривању права из осигурања за случај незапослености у складу са чланом 177. став 2. ЗОР.

Тужилци је тужени исплатио накнаду за неискоришћени годишњи одмор у трајању од 10 дана. Предмет тужбеног захтева у овој правној ствари је утврђење ништавости закљученог споразума, а као разлог се наводи да тужилца није изразила стварну вољу и сагласност за престанак радног односа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили као неоснован тужбени захтев тужилце којим је тражила да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство Споразум о престанку радног односа од 27.03.2018. године, као и захтев да се тужени обавезе да тужилцу врати на рад.

Наиме, један од разлога за престанак радног односа из члана 175. тачка 3) Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 75/14) је и споразум између запосленог и послодавца који сагласно члану 177. истог закона мора изражавати сагласност воље уговорних страна.

Одредбом члана 177. Закона о раду у ставу 1. прописано је да радни однос може да престане на основу писаног споразума послодавца и запосленог. Ставом 2. наведеног члана закона предвиђено је да пре потписивања споразума, послодавац је дужан да запосленог писменим путем обавести о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености. Према цитираној одредби закона, основ за престанак радног односа је споразум који закључују послодавац и запослени. Сматра се да је споразум закључен када послодавац и запослени постигну сагласност како о престанку радног односа, тако и у погледу осталих питања која су од значаја за престанак радног односа (дан прекида рада, исплата неисплаћених зарада и других примања по основу рада, права у погледу неискоришћеног годишњег одмора и др). Да би споразумни

престанак радног односа производио радно-правно дејство, он мора да буде резултат слободно изражене воље.

Неосновано се наводима ревизије указује да нижестепени судови у конкретном случају нису ценили правну природу Споразума о престанку радног односа. Наиме, писани споразум послодавца и запосленог по својој правној природи, представља двострано-обавезни уговор који мора бити састављен у писменој форми и потписан од стране уговарача, а закључује се добровољно тј. сагласношћу воља послодавца и запосленог, и представља израз њихове слободне воље, што правилно цене нижестепени судови. Закон о раду не прописује обавезни садржај овог Споразума, нити из којих разлога се може закључити, важно је да између уговорних страна дође до сагласности воља, а иницијативу за закључење овог Споразума могу дати и послодавац и запослени, с тим што пре његовог потписивања, послодавац мора запосленог писаним путем обавестити о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености. Споразум претпоставља да су се уговарачи сложили у својим интересима и о томе усагласили. Изузетно, овај Споразум, може се оспоравати због мана воље (претње, принуде, преваре и битне заблуде), и из тих разлога тражити да се поништи. Међутим, то морају бити озбиљни недостаци (тј. мане воље) и несумњиво доказани, а тужиља такве наводе није истицала у овој парници.

Нижестепени судови су извели правилан закључак да су странке, потписивањем предметног споразума, исказале сагласност воља у погледу престанка радног односа тужиље, у ситуацији када је утврђено да тужиља приликом закључивања уговора о раду са послодавцем није потписала и споразум о престанку радног односа без датума, што указује да се не ради о бланко потписаном споразуму о престанку радног односа који је тужени касније активирао, па су били испуњени услови за престанак радног односа тужиље у смислу члана 177. став 1. ЗОР.

Супротно наводима ревизије у конкретном случају је утврђено да је, послодавац пре потписивања Споразума из члана 177 ЗОР, запослену, овде тужиљу, усменим путем обавестио о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености, а што је констатовано и одредбама споразума који је закључен између парничних странака, уз накнадно достављање писменог обавештења о правима која по основу незапослености може да оствари по престанку радног односа, чиме је испоштована и одредба члана 177. став 2. истог закона. Тужиља је потписала споразум о престанку радног односа у коме је констатовано да је тужени обавестио тужиљу о остваривању права из осигурања за случај незапослености у складу са чланом 177. став 2. ЗОР. Оваква констатација у контексту чињенице да је тужиља након што је директор потписао предметни споразум 27.03.2018. године, рекла да се предомислила и да не жели да раскине радни однос, па су јој писано обавештење и споразум послати поштом, не указује на ништавост предметног споразума.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да је правилан закључак суда да је побијани споразум закључен у свему према одредбама члана 177. Закона о раду, да је тужиља упозорена и на последице споразумног престанка радног односа, па је неоснован и њен захтев за реинтеграцију у смислу члана 191. став 1. Закона о раду.

Због тога нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Остале наводе у ревизији којима се оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд није ценио, с обзиром на то да се ревизија, применом чл. 407. став 2. ЗПП, из ових разлога не може изјавити.

На основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци пресуде.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић